

ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ МЕТОДУ CASE-STUDY В ХОДІ ВИКЛАДАННЯ ЕКОНОМІЧНИХ ДИСЦИПЛІН

Романів С.Р., Романів Р.В. (м.Тернопіль)

В даний час в освіті України проходить низка реформ, одним із напрямів яких є перехід до особистісно орієнтованого типу навчання. Особливо актуальний цей підхід для економічної освіти, головним завданням якої є формування економіста нового типу - ініціативного, творчого і самокритичного. Незважаючи на посилення уваги до цих питань, поки що недостатній рівень наукових розробок щодо проблем підготовки сучасного економіста.

В даній статті ми детальніше зупинимося на розкритті особливостей застосування в роботі викладача економічних дисциплін методу case-study, що обумовлено вимогами сучасності як до самого змісту освіти, так і до якості випускника ВНЗ. Слід зазначити, що у практиці вищої економічної освіти передбачено орієнтацію не стільки на отримання конкретних знань, як на формування професійної компетентності, вмінь і навичок розумової діяльності, серед яких основна увага приділяється здібностям до навчання та вмінню обробляти великі масиви економічної інформації. Крім того, молодий спеціаліст повинен відрізнятися системністю знань і ефективністю дій в умовах економічної кризи.

Опрацювавши достатню кількість вітчизняних і зарубіжних літературних джерел з питань впровадження у викладацькій практиці прогресивних методик навчання студентів, ми прийшли до висновку, що доцільно узагальнити особливості і переваги застосування методу case-study в ході викладання економічних дисциплін. Даний метод найбільш широко використовується за кордоном у процесі вивчення економіки і бізнес-наук. Основоположником методу case-study є Гарвардська школа бізнесу(1924р.), де майже 90% навчального часу студенти витрачають на аналіз конкретних ситуацій(кейсів)[2].

Метод case-study відносять до неігрових імітаційних активних методів навчання. Зауважимо, що метод case-study - це метод активного проблемно-ситуаційного аналізу шляхом вирішення конкретних задач-ситуацій (кейсів). Мета методу case-study полягає в аналізі ситуації (кейсу) спільними зусиллями групи студентів, яка виникає за конкретних обставин і виробленні та оцінці практичних рішень[3]. Кейс - це навчальна конкретна ситуація, спеціально розроблена на основі фактичного матеріалу з метою наступного його аналізу під час занять [2,с.69]. Кейс активізує студентів, розвиває аналітичні та комунікативні здібності, залишаючи їх один на один з реальними ситуаціями.

Слід зазначити, що кейси відрізняються від задач, які традиційно використовують викладачі в ході проведення практичних занять. Задачі мають один алгоритм розв'язку, який призводить до єдиного рішення. На відміну, кейси мають велику кількість альтернативних шляхів, які ведуть до різноманітних рішень.

Особливостями методу case-study є такі:

- робиться акцент на співтворчості викладача і студента, коли останній є рівноправним поряд з іншими учасниками навчального процесу в ході обговорення проблеми;
- викладання в процесі застосування даного методу відхиляється від його типової схеми та орієнтоване на отримання багатьох істинно правильних рішень;
- не тільки теоретичні знання, але й практичні навички є кінцевим результатом впровадження методу case-study;
- роль викладача зводиться до ролі ведучого, який генерує питання, фіксує відповіді і підтримує дискусію [1].

Крім того, хороший кейс має задовольняти такі вимоги: відповідати чітко поставленій меті; мати відповідний рівень складності; ілюструвати декілька аспектів життя; не старіти занадто швидко; мати національне забарвлення; бути актуальним на сьогоднішній день; ілюструвати типові ситуації; розвивати аналітичне мислення; провокувати дискусію; мати декілька рішень.

Роботу над кейсом поділяють на два основні етапи:

- 1) робота в аудиторії;
- 2) домашня самостійна робота.

Алгоритм проведення занять із застосуванням кейс-методу передбачає наступні етапи:

- 1) I-й етап (заздалегідь складені кейси викладач роздає студентам не пізніше як за день до заняття; студенти самостійно розглядають кейс, підбирають додаткову інформацію і літературу для його вирішення);
- 2) II-й етап (заняття розпочинаються з контролю знань студентів, з'ясування центральної проблеми, яку необхідно вирішити, розподілу групи студентів на малі робочі підгрупи; студенти в процесі вирішення проблеми можуть використовувати допоміжну літературу, підручники і т.д. При цьому кожна підгрупа обирає керівника, який на етапі презентації рішень висловлює її думку);
- 3) III-й етап (підведення підсумків, на якому викладач інформує про вирішення проблеми в реальному житті або обґрунтовує власну версію і обов'язково оприлюднює кращі результати, оцінює роботу кожної підгрупи і окремого студента зокрема).

На основі вищесказаного можна зробити висновок, що застосування методу case-study при викладанні економічних дисциплін сприятиме підготовці професійно орієнтованого спеціаліста, який здатний творчо мислити і приймати ефективні рішення.

Література

1. Кейс-метод. Окно в мир ситуационной методики обучения (case-study): [Эл.ресурс] - Режим доступа: www.casemethod.ru.
2. Ковальова К. Методологічні аспекти методу case-study при викладанні економічних дисциплін / Ковальова К., Ковальов В. // Вища школа.-2010.-№ 2.- С.68-75.
3. Метод кейс-решений (case-study) - создание кейсов, обсуждение кейсов, анализ, проблема: [Эл.ресурс] - Режим доступа: [http:// www.cases.ru](http://www.cases.ru).

4. Федянин Н. Чем «кейс» отличается от чемоданчика? / Федянин Н., Давиденко В. // Обучение за рубежом.-2000.-№ 7.-С. 52-55.